

Organ de afirmare românească

Inscris sub Nr. 34/1938 Trib. Arad

ABONAMENTE:

Un an 150.—
Pt. bănci, industrii, toate inst. part. și publ. 1000.—

Director:

VASILE I. OSTOIA

Redacția și Administrația:

ARAD, Str. P. RUSU Nr. 3
Timișoara, Str. Eugen de Savoya Nr. 1, et. I.

CUVINTE REGALE: Cartea este acel motor de viață, acel mare îndrumător spre fapte, care din frageda copilărie, până la adânci bătrânețe, este un tovarăș neprețuit al omului. Dela copilul mic, care răsfoiește — adesea rupându-le — foile, și pe care nu-l atrag decât pozele, până la adolescentul purtat de ritmul poeziei, și până la omul matur, care cetește ca să-și întărească sufletul, cartea reprezintă întreaga desfășurare a vieții omenesti.

Majestatea Sa Regele Carol al II-lea, simbolul și intruparea neamului românesc, împlinește 45 de ani

16 Octombrie 1938

SIMBOLUL NEAMULUI

M. S. Regele Carol II a împlinit 45 ani, în ziua de 16 Octombrie. Sărbătorile prilejite de evenimentele de căpetenie din viața M. Sale și a celorlalți membri ai Dinastiei noastre ne-au umplut în totdeauna sufletele de bucurie, fiindcă au fost, tot pe atât, și sărbătorile noastre.

Cu toate acestea, în acest an, de astă dată, pare că acela pentru care ne bucurăm că ni l-a dăruit Dumnezeu și că ni l-a ținut sărătos până astăzi și căruia dorim, cu toții, să mai trăiască multe zile, mulți ani plini de fericire pentru El și pentru noi — se pare că acum Regele nostru ne e și mai aproape de mintile, de

priceperea noastră, dacă până aici ne-a fost în suflet și în inimă.

Pentru că Suveranul care a crescut între noi ca să ne cunoască până în tainele ascunse ale gândurilor și nevoilor S'a apropiat și mai mult de noi, și mai părintește, omotindu-ne soarta de bătăliile politicianismului care ne mână pe drumuri de ieșanie, dacă înțelepciunea cu adevărat împărătească nu găsea drumul către lumină

Iată de ce, cu prilejul acestor zile mari a neamului, cu sufletul una, urăm Suveranului nostru drag o viață lungă, plină de fericire și rodnicie.

„Eu am crescut în mijlocul vostru“...

M. S. Regele Carol II s'a născut la 3 Octombrie 1893 (stil vechiu), la Castelul Peștea din Sinaia. Profetice cuvinte a adresat atunci Regele Carol I, înțeleptul Său părinț, în proclamația către popor:

„Un prinț născut pe pământul României, crescut în mijlocul Nației, peste care într-o zi va fi semnat să domnească, este legătura cea mai puternică între Dinastie și această scumpă țară...“

Nu mă îndoiesc că bucuria Familiei Mele va fi sărbătoarea întregii Națiuni. Pe prințul nou născut îl credințez poporului Meu iubit...“

În adevăr poporul a manifestat atunci o mare bucurie, ca și când ar fi intuită destinul de glorie pe care îl avea să ne aducă întregirea neamului și consolidarea României sub domnia Regelui Carol II. Rege al tuturor Românilor. Poporul a iubit pe Principe, de mic, înându-și în El toată speranța pentru viitorul țării.

Copilul Regal a crescut în decorație lumină al Pelușorului, prietenul Lui impresii se legară de brațele codrilor românești, de desenele parterelor și boltele de stil, de care stăruie mare artistă al Reginei

Maria, atârna căldărușe de aramă, eșite din mâinile țărănilor țăurari.

Toată grija părinților Săi și a unchiului s'a concentrat să dea Prințului o educație românească. De mic, Prințul Carol a simțit o puternică atracție sufletească pentru specificul românesc, desprins din plăcerile noastre cu stăne și ciobani, din arta veche a mănăstirilor, din ornamentația caselor țărănești. A învățat carte cu profesori români și a trăit între prieteni români.

Din cea mai fragedă a Sa copilărie, Prințul Carol s'a identificat cu tot ce este în firea românului, cu Neamul nostru și cu natura românească.

Majestatea Sa, cu prilejul proclamării Sale ca Rege, avea să grăiască adânc adevăr, adevăr scos din inimă:

„Eu am crescut în mijlocul vostru, hrana Mea sufletească a fost hrana sufletului vostru, durerile noastre au fost durerile Mele, idealurile Mele au fost idealurile Neamului Meu...“

Cuvinte cu profund ecou, în toate inimile românești...

Sărbătoarea celor 45 de ani de viață ai M. S. Regelui Carol II, îmi dă prilejul să-mi împrăstiez și eu, cea mai luminoasă zi de toamnă din viața mea.

Acum 14 ani, în micul palat dela Șosea, A. S. Regală Principele Carol, care pe atunci era moștenitorul Tronului, îmi acordase marea cinste de a-l înmăna — între patru ochi — un volum al meu, pe a cărui primă pagină, înfruntând protocolul Curții, avusesem curajul să scriu dedicația:

„Cetitorului meu de azi“,
„Suveranului meu de mâine“.

Fie-mi îngăduiți deci, ca „Suveranului meu de azi“ care împlinește 45 de ani, să-l urez din tot sufletul, să-și păstreze și pe viitor aceeași prețioasă tinerețe plină de avânt și de voie bună, cu care Augustul meu „Cetitor de ieri“, adică de acum 14 ani, îmi purificase sufletul complet, de toată sgară nedumeririlor mele de până atunci.

lua deci o veche tradiție românească — înruderirea intelectuală a Voevodului cu cărturarii țării, cari la drept vorbind, nu erau decât cărturarii Voevodului.

Majestatea Sa Regele Carol al II-lea

Dar Principele moștenitor de altă dată, mai avea să devină și Voevod al culturii românești. Majestatea Sa, re-

Luând parte cu întregul popor, la sărbătorirea anuală a acestor aniversări voevodale, cărturarii români, se strâneau cu toții în jurul Tronului, pecetluind astfel, destinele viitorului, cu imperativa lor mărturisire de credință și prea plecată supunere, față de Voevodul țării.

Se cuvine dar, ca astăzi când M. S. Regele Carol II, împlinește 45 de ani, noi, cărturarii țării — mulți, puțini... atât cât suntem — să urâm pilda strămoșilor și să-I urăm Voevodului nostru, din tot sufletul:

„Să ne trăiți Majestate...“
„Cu belșug și... sănătate“
„Că-s mai bune, decât toate“.

ION MINULESCU

Regele visat, Regele dorit

Majestatea Sa Regele Carol al II-lea împlinește azi 45 de ani.

Țara întreagă, statornică în credința ei despre misiunea Monarhiei și despre rolul Dinastiei în evoluția neamului românesc; statornică în sentimentele ei pentru Tron și Rege, urează astăzi, ca întotdeauna, Majestății Sale Regelui Carol al II-lea, viață lungă și multă sănătate.

45 de ani. Vârsta vigoarei. Ca și poporul nostru. Ca și țara noastră.

Providența l-a dat cu mână largă toate darurile. Dumnezeu ni l-a înzestrat cu toate însușirile ca să fie un Rege bun, un Rege mare. Și este.

Prin incomparabilele Sale calități, El a devenit marelui Rege al poporului Său. Prin puterile sufletului Lui, este

cel mai mare, cel mai înzestrat și cel mai falnic.

Poporul român a avut norocul să aibă în Regele Carol II-lea pe Regele visat, pe Regele dorit.

Indatoririle Regelui sunt mari, răspunderea în fața conștiinței Sale enormă.

Majestatea Sa Regele Carol II-lea își îndeplinește misiunea cu o rară conștiințiozitate, fără a-și cruța forțele, cu o rară pasiune.

Inima Lui caldă bate neîncetat pentru Patrie și pentru cele 20 de milioane de români.

Iată ce spune un demnitar despre M. S. Regele Carol II:

„Adânc cunoscător al tuturor problemelor — rezultatul muncii fără răgaz ajutat de însușirile înăscute excepționale — Majestatea Sa Regele Carol al II-lea nimic nu iscălește fără a citi și

nimic nu aprobă fără a discuta, a sugera, a îmbunătăți.

Regele cunoaște extrem de mult cu privire la oameni, împrejurări, situația internă și externă a țării. Are și o memorie uimitoare. Se întâmplă să-și amintească lucruri discutate de Dânsul cu mulți ani înainte.

Astfel în îndrumările date, în inițiativele luate, în discuțiunile cu sfetnicii Săi, arată cunoștințe, exprimă păreri, dă soluții cari într-adevăr te pun să-L admiri și să-I recunoști superioritatea“.

Astăzi când Majestatea Sa își sărbătorește ziua de naștere, întreg poporul românesc li aduce adânci mulțumiri pentru tot binele ce l-a făcut țării conducând-o cu atât patriotism și strălucire.

Durerea unui colonist de pe frontieră

In cuvântarea-program, rostită cu ocazia instalării sale, d. rezident regal dr. Marta a spus, între altele, că „va rezolva definitiv problema colonizării de pe frontiera de vest, rezolvare care va constitui pentru d-sa o „preocupare importantă”.

Există prin urmare o problemă aspră, nerezolvată încă a coloniștilor de pe frontieră. Ea se poate divide astfel: întâi, problema acelor care au fost colonizați și deci cărora li s'a dat loc casă și pământ pentru cultură agricolă și al doilea, a acelor care încă — și nu-l mic numărul lor — se mai numesc coloniști, dar care nici până acum n'au primit meritata bucată de pământ. De 16 ani dela descălcarea lor în mijlocul nostru, așteaptă cu decizia de colonizare în mână, mult doritul pământ care li s'a promis. Cu decizia autorităților agricole în mână, prin care sunt improprietăți, românii aceștia bat toate drumurile și își târăsc umilința lor sărăcie pe la toate ușile, cerând, oriunde și oriunde, să se execute decizia cu care ei au fost orbiți până acum.

Nimeni nu-l aude, nimeni nu-l vede. Oriunde oamenii aceștia, destinați să fie rezistențe, nebiruite la graniță, își mărturisesc durerea, care e și a neamului nostru din veacuri nedreptățit și plin de obidă — sunt ascultați cu o neatenție revoltătoare, ca să li se spună pururia și invariabil: „aveți răbdare”, „mai așteptați”...

Spre a exemplifica durerea infaptă la granițe în sufletul coloniștilor, vom descrie aici un singur și autentic caz: cazul colonistului Iosif Ioan, domiciliat în comuna Iratoș, jud. Arad.

Iosif Ioan a venit în redacția noastră să ne expună durerea lui, ca și a acelor, cari ca el, sunt coloniști necolonizați.

Românul Iosif Ioan a venit din Ungaria în anul 1922. După multe drumuri a reușit, prin 1928, să fie improprietărit la Iratoș cu un loc de casă, dimpreună cu celelalți coloniști. Ca să primească și pământ de muncă, lui

Iosif Ioan i s'a spus că trebuie să-și ridice mai întâi casă. Și, din toată sărăcia lui, a izbutit să-și zidească o casuță. Satisfăcând astfel condiția sine qua non pentru colonizare cu pământ de cultură, Iosif Ioan a făcut cerere și cererea i-a fost aprobată. Printr-o decizie românilor noștri a fost improprietărit cu patru jugăre pământ arabil. Decizia i s'a predat la mână în 1932 — dar pământul specificat în decizie, nici până astăzi.

„Am fost la dl. agronom — ne spunea Iosif Ioan — și dl. agronom m'a trimis la dl. notar al nostru Văgălău, ca să-mi dea pământul scris acolo cu numerele topografice. Dl. notar mi-a spus că nu se poate să primesc acel pământ fiindcă îl folosește cineva care are un domn înalt drept sprijin. Și m'a învățat dl. notar să cer alt pământ. Am cerut, dar n'am căpătat nici acum.

Mai târziu am aflat că pământul cuprins în decizia mea îl folosește în arendă dl. notar...

Am cercetat apoi lista pământurilor de rezervă la Iratoș și am cerut să mi se dea din acestea un alt pământ. Totdeauna mi s'a spus că: ba unul îl are cutare cu trecere, ba mi se va da în altă parte, ba să mai am răbdare... Am aflat acum că o parte din pământul rezervă îl stăpânesc oameni care nici nu locuiesc în comuna noastră și au subarendat pământul la coloniști neimproprietăriți...”

Rândurile noastre nu vor să fie o închegare de fraze frumoase și goale pentru a ne evidenția pe noi. Am scotit să-l alcătuim în așa fel ca să fie o expunere simplă și adevărată a durerii unui colonist român, care a venit din Ungaria și s'a integrat în familia românismului unificat pentru vece.

De ce oare nu i se face dreptate românului Iosif Ioan?

De ce nu se face dreptate tuturor coloniștilor de pe graniță, care, asemenea lui Iosif Ioan, nu li s'a dat pământul care li se cuvine și pe care îl stăpânesc alții?

Noi cerem aici să se facă imediată dreptate acestor români colonizați pe frontieră, acestor grăniceri permanenți ai hotarelor țării!

Domnule Rezident Regal, descifrați enigma coloniștilor dela Iratoș și desfăceți toate lățele încurcate acolo de cei cari au profitat până acum de dreptul coloniștilor și și-au bătut joc de cel mai sfânt imperativ național.

Excelența Voastră a rămas acum singura nădejde a coloniștilor obidiți.

Vremurile de azi, cer că le acordăm acestor români de pe graniță mai mult decât cere dreptatea lor.

CIUDIN VALCU

O recomandare cu tălc

— Crezi, croitorul tău mi-ar lucra pe credit?
— Te cunoaște
Nu!
— Știe că-mi ești prieten?
— Ba!
— Atunci poți să încerci...

Sentimente...

Ea: Mă întrebi de ce vreau să stric logodna? Fiindcă sentimentele mele pentru tine nu mai sunt aceleași.

El: Atunci, îmi restituie desigur inelul cu briliante?

Ea: Asta nu. Fiindcă pentru el sentimentele mele au rămas aceleași...

Judecătorul către acuzat:

— De ce n'ai restituit păgubașei ceasul de aur?
Acuzatul: Nu era nevoie...
Judecătorul: Cum să nu?
Acuzatul: Fiindcă pe capacul interior era gravat: „Pe veci al tău”.

Un avantaj

— Orice ai spune și ghetele strâmte au un avantaj!
— Care anume?
— Pentru că te fac să uiți de celelalte griji. e

Potrivire

— Ei, ce zici, se potrivesc tinerii logodiți?
— Cred că da, prietenii băiatului spun: sărmana fată, iar prietenii fetei, zic: bietul băiat.

Cel mai prost animal

Un amic ne interoga, sarcastic, într-o seară:
— Care-i cel mai prost animal din lume?
Răspunsul, fără să fi auzit întrebarea ghidușului meu amic, veni incidental dela o suplă midinetă de vis-a-vis:
— Gândește-te și la mine!
Și nu știu dacă ne-am fi gândit la alt exemplar de animal.

CINEMA „SCALA” ARAD
Cinematograful filmelor mari
Tel : 20 — 10

In fiecare zi la ora 5, 7.15, 9.15.

Aventurile lui

„Robin Hood”

un minunat film technicolor cu
ERROL FLYNN
și Olivia de Havilland
Azi Sâmbătă la 3 și Duminică
la 11.30 și 3 cu preț redus
Admis pentru elevi

MAXIME

Pretențiile absurde sunt aspirațiile sufletelor mici.

(Goethe)

Suntem mai aproape de a iubi pe cei cari ne urăsc, decât pe cei cari ne iubesc mai mult decât voim noi.

(La Rochefoucauld)

Răzburarea omului nobil este iertarea și ultiarea.

(Schiller)

Experiența se capătă prin străduință și osteneală.

(Shakespeare)

A pierde timpul e a săvârși o adevărată sinucidere.

(Jouy)

Deplina fericire constă a face pe alții fericiți.

(J. J. Rousseau)

Știința este partea cea mai considerabilă a fericirii.

(Sofocles)

Fiecare e făuritorul norului său.

(Sallustius)

Norocul ajută pe cei curajoși.

(Terentius)

Ideile mari pornesc din suferință.

(V. Comte)

Echilibrul în natură

Ziarele au relatat că deunăzi, în America, un îmblânzitor de lei a fost omorât de un țânțar. E surprinzător lucru la prima vedere, ca un om expus zilnic prin profesia sa să fie ucis de ghiarele unui leu să-și găsească moartea din pricina unui țânțar.

Și cu toate acestea nu e extraordinar lucru ca un om să moară depe urma pișcătorei unui țânțar. În Indiile Britanice, de exemplu, țânțarii fac în fiecare an nenumărate victime și printre acestea vreun milion sunt victime ale anefelului, țânțarul purtător de paludism.

În genere țânțarul joacă simplul rol de vehicul al bolilor. Astfel, în cazuri special al paludismului, accesul febrei este provocat de microbul pe care țânțarul l-a inoculat omului pe când îi suga sângele.

Din fericire dispunem azi de produs extras din coaja de chină: chinina. Grație ei avem posibilitatea să distrugem radical cirobi.

Și aici natura a restabilit echilibrul. Pe deoparte ne amenință paludismul și aruncă asupra noastră o cantitate imensă de țânțari și microbi, iar pe de altă parte furnizează un medicament: chinina care ne permite să salvăm un număr de vieți omenești.

Ca profilaxie: Comisiunea de lăudism a Ligii Națiunilor recomandă o doză zilnică de 0.4 grame tot timpul paludismului, iar pe tratament o doză zilnică de 5 grame de chinină, timp de 5 zile. Nu se fac cure subliminale se tratează recidivele în achip. (21)

Marele turneu al Teatrului Cărbuș Teatrul Comunal Arad

Biletele la Librăria Diecezană

Sâmbătă 15 Octombrie ora 9 seară
Teatrul Comunal Timișoara

Duminică 16 Oct. ora 9 seară și Matineu ora 3
Cel mai formidabil succes bucureștean

DE LEMN TÂNASE

Revistă în 3 acte și 56 tablouri, actul I
Nican, George Fulga, Cristodulo, actul II
de Puiu Maximilian și Străe & Vasilache

Muzici: G. Dendrino, V. Vasilache și N. Patrichiu

Dir. de scenă C. Tănase. Maestru de balet: S. Siomina

Lizette Vereas, Mia Apostolescu, Liana Mihăilescu,
Elena Burmaz, Ion Talianu, N. Roman, Severa
Morelli, Vlivete Popescu, I. Dinescu, G. Tristian,
S. Siomin, Emil Popescu, I. Antonescu,
Jeny Ceaușu, Puiu Șerbu, C. Dodu

Decoruri: Caramanlau și Rohrer

Orchestra 30 persoane sub conducerea Dlui Dendrino
Costumele dela Paris și în atelierele Teatrului Cărbuș
sub conducerea D-nei Maria David

80 Balerine - Mare balet - 24 Boy

Azi la Corso Repr.: 3, 5, 7.15 și 9

Un regal de muzică de artă și de veselie

Goldwyn Follies

O formidabilă comedie muzicală cu,
Fritz Brothers

Vera Zorina

faimoasa dansatoare rusă

Helen Jepson

renumita cântăreață și

Charles McCarthy

păpușă celebrului ventriloc

Edgar Bergen

Jurnal Paramount

Dr. Lucullus

praf de copt este peste tot

Giorapi calzi, mănuși, svestere, articole tricotate de iarnă, pantaloni reform pe bani gata, cel mai eficient la Firma Bogdy

Arad, Str. Eminescu 1. (lângă cipema „CORSO”.

URANIA

Repr.: orele 3 cu preț redus, 5, 7.15, 9.15

Vreți să râdeți cu poftă?

Harold Lloyd

vă procură acest deliciu timp de 2 ore în comedia

Profesorul fără frică

o realizare de gală a filmului american

Vizitați croitoria Moskovitz Arad

neimitabil în calitate și preț.

Concursul grâului

orică idee, a avut dl. ministru de Agricultură, dl. Săvescu-Sisești, cu concursul de sus și mai ales jos, a discreditat și anarhoidele care făcea pe fața țării românești plutea pe vremea lui Virgiliu, când înțoarcerea brațelor la tot astfel și azi, trebuie să chinăm toate ostenelile noastre pentru a face din plugărie o națiune națională.

În anul satelor în gheena orașelor mai poate continua. Să nu stăvilem pulverizarea pământului să facem comasări cooperativiste cu premii, orice, în dar să salvăm agricultura. Dacă durile pier, dacă morții li duce crematori și dacă plugăria o seama acoparilor de mături, atunci unde mai e națională pastră.

Înțelegi. Cei cari au rădăcinile acestor probleme trebuie să facă lucrurile adânc și se-am desființat marea proprietate o necesitate socială, dar cu ea am suprimat și problema proprietate nu se poate refăce. Statul este dator să ia măsuri necesare pentru reînfrirarea producției. Să nu lăsa din paragină și rugă, prin care se vor reglementa

Concursurile de pildă sunt bine venite. Le-au aplicat și medicii veterinari cu prilejul expozițiilor de pe vremea comisiilor zootehnice și ele au însemnat primul pas mare în creșterea și ameliorarea vitelor. Ele pot fi chiar legiferate cum a preconizat dl. ministru al agriculturii și aplicate față de toate culturile rentabile inclusiv porumbul. Un lucru însă trebuie accentuat.

Concursurile trebuie să intereseze și atragă în primul rând pe micul plugar. Prin urmare pentru stimularea cultivatorului parcellar de 1-5 ha., să se institue concursuri și încurajările și distincțiile să se dea în semințe și unelte agricole.

Marii proprietari, câți au mai rămas, din pasiune și scânteietoare destoinicie, ca: D-nii Sescoreanu, Penă, Garoflid, Căldărășcu și alții, pun aceiași rădăcină și cheltuieli în ameliorarea ogorului, cu sau fără premii Statului. Cât pentru școlile de agricultură de orice ram, superioritatea lor tehnică și materială, fiind în afară de orice discuție, ele sunt deci, din capul locului hors concurs.

Deci toată atenția la micul plugar.

Înaltă dorință a M. S. Regelui a fost îndeplinită.

La Ministerul de Agricultură se va redacta în curând un decret-lege, prin care se vor reglementa

toate concursurile în legătură cu agricultura și anume:

- Concursul național al grâului;
- Concursul național al porumbului;
- Concursul lapteului;
- Concursul celor mai buni gospodari;
- Concursul pentru cele mai bune platforme de gunoi.

În trecutul concurs al grâului factorul principal a fost calitatea; la concursul viitor factorul principal va fi producția, cu alte cuvinte cantitatea, calitatea va intra în rândul al doilea.

Este interesant de subliniat apoi, că concursul, porumbului se ține pentru prima oară la noi în țară. Cum porumbul este pentru sate hrana de bază, se înțelege de la sine că acest concurs va produce un deosebit stimulent în rândurile țărănilor, dornici să-și arate vrednicia și priceperea lor cu acest unic prilej.

Concursul se va face pentru trei tipuri:

1. Producția mare (dintre de cal și românesc).
2. Producția mijlocie și 3. Producția mică.

Credem că ați remarcat deasemenea, importanța celor din urmă două concursuri, al celor mai buni gospodari și al celei mai bune platforme de gunoi, care vor interesa întreaga masă țărănească.

Ziua de naștere a Majestății Sale Regelui Carol al II-lea - Ziua creștinilor românești

Noua politică minieră a guvernului: Banca Intreprinderilor Aurifere și Miniere

Stimularea producției materiilor prime metalifere

Din inițiativa Ministerului Economiei Naționale o nouă întreprindere bancară a luat ființă, este „Banca Intreprinderilor Aurifere și Miniere”, rezultată din transformarea Institutului Național de Credit Aurifer și Metalifer. Creat în vara anului 1937, Creditul Aurifer și-a început operațiunile în toamna aceluiași an.

Crearea acestei instituții se datorează inițiativei Băncii Naționale a României, care a contribuit în cea mai mare parte la constituirea capitalului. Problema sporirii rezervelor de aur ale Institutului de Emisiune, prin puterea în valoare a zăcămintelor românești, era dictată de o înțeleaptă înțelegere a intereselor economiei naționale.

Instituția astfel creată a putut din primele momente ale activității sale să aducă un apreciabil sprijin financiar producătorilor de aur.

Rezultatele cari se anunță multumitoare, au încredințat puterile publice că este nevoie ca inițiativa creatoare a Statului să se extindă și asupra altor ramuri de activitate și îndeosebi, asupra punerii în valoare a tuturor zăcămintelor miniere românești, producătoare de materii prime indispensabile atât economiei din război, cât și economiei de pace.

Constatându-se eficacitatea acțiunii Institutului în primul său an de activitate, guvernul a hotărât o largire a atribuțiilor Institutului, preponderența fiind dată valorificării zăcămintelor miniere și a organizării industriilor ce se bazează pe aceste zăcămine.

Totodată, transformarea în Ban-

ca Intreprinderilor Aurifere și Miniere, vor permite noii instituții o adaptare la condițiile comerciale ale pieței sporind suplețea acestui nou organism.

Deasemenea, i se acordă posibilități largite pentru a asigura în perfecte condițiuni de garanție, îndrumarea resurselor particulare către opera de credit creată de activitatea sporită a mineritului românesc.

Banca Intreprinderilor Aurifere și Miniere este menită să dea un impuls puternic mineritului românesc și să arate, odată mai mult, cât poate fi de folositoare acțiunea Statului, într-un regim ce nu are drept țel decât propășirea României.

În cadrul multiplelor sale realizări, regimul actual își manifestă, prin înființarea Băncii Intreprinderilor Aurifere și Miniere, rodnica sa activitate pentru dezvoltarea și punerea în valoare a însemnatelor bogății miniere românești, în noul ritm al vieții noastre economice.

Rente și Efecte
Bonuri de Impozite
pentru plata impozitului și pământului forțat, pentru Asigurare Socială la
Banca Goldschmidt
A R A D,
Str. Eminescu No. 4

Administratoarea al penitenciarului Arad

Postul de până aici administrator al penitenciarului, d. d. Pascu Bozgan a fost înlocuit disciplinar, în a-și calitate, la penitenciarul Dumbrăveni, sediul executării pedepselor a comunităților comuniste.

La locul rămas astfel vacant, Ministerul Justiției a înlocuit pe d. d. Pascu Bozgan cu d. d. Rădulescu, din București.

La funcția de administrator al penitenciarului Arad — unde se simțea necesitatea imperioasă a schimbării unor metode de lucru și de administrare în altele conforme cu

spiritul nou al legiilor penale — s-a inaugurat, deși deabia în 15 zile de activitate, sub auspiciile unei serii întregi și esențiale de transformări și îmbunătățiri.

Primele înfăptuiri ale noului administrator au vizat soarta deținuților: igienă, hrană mai bună, seriată adecvată și tratament individual — după aptitudini, purtări și după caracterul pedepselor.

Pe drumul acestor administrabile înfăptuiri, d. administrator Nicolae Rădulescu este secondat și ajutat cu o pricepere deosebită de dl. Ștefan Tomnescu, harnicul secretar-contabil al penitenciarului.

Singurul izvor de aprovizionare cu policandrele MATUZ, la prețuri de fabrică, în luna Octombrie a. c.

dăm gratis

la fiecare policandru becuri „TUNGSRAM”. Ne îngrijim de montarea gratuită a policandrelor. Vindeți pe credit de 6 luni la prețuri de bani gata.

Albert Szabó
Mare magazin de sticlărie și porcelanuri
Arad
Telefon 12-39

Hoszpodár
vopsește și curățește chimic haine de toamnă. —
Arad, Strada Stroescu No. 13,
Filiala: Strada Eminescu No. 3.

Rectificare

Din neglijența corectorului și tipografului ziarul nostru din 9 crt. a apărut cu No curent 41 în loc de 42.

Croitoria pentru domni
MOSKOVITZ, Arad,
are prețuri de concurență

Blănuși, Mantouri de blană
lucrări de blanărie după cele mai noi modele efine execută
CLONDA
blănar
A R A D,
Bul. Regina Maria 8. (în curte)

Drogueria
Schrodt
s'a mutat
din Str. Eminescu Nr. 4 în
Strada Meșianu Nr. 14
A R A D
Magazinul bine asortat

SAPTĂMANA ACEASTA va apare în editura „Drapelul” volumul de „Poezii populare din jud. Arad”, culese de Gheorghe Tolan. Prețul 12 lei.

I. Krebsz Vopsește și curățește mai frumos haine și pardesiuri de toamnă și spală și lustruiește mai bine gulerele
Bul. Regele Ferdinand 51
și Str. Eminescu 1
(Crucea Albă)

Croitoria pentru domni
MOSKOVITZ
Arad. Asortiment bogat.

Paludismul — boala cea mai răspândită pe pământ

Paludismul bântue mai ales în ținuturile tropicale și subtropicale sub formă de paludism periodic, în zona temperată.

La tropice îl întâlnim mai ales pe coaste și pe lagune.

Paludismul fiind o boală ucigătoare a populației, se duce contra ei o luptă dărză. În regiunile în cari această boală bântuie sub forma unei epidemii ea cauzează paralizarea muncii câmpului, dezorganizând economia națională.

Pierderile de vieți omenești se urcă anual la milioane.

În 1909 scriitorul american L. O. Howard a stabilit că în Statele Unite s'au produs 3.000.000 de cazuri de malarie. În afară de pagubele cauzate de pierderile prin moarte, tratament și incapacitate de muncă, s'au cheltuit 10.000.000 dolari.

Paralel cu aceasta Sir Ronald Ross stabili că numărul morților de malarie în Indiile Britanice este de 1.300.000 oameni.

În Indiile Neerlandeze deasemenea paludismul reprezintă un pericol pentru plantații și în multe regiuni ale Indiilor Neerlandeze problema malariei sau stăpînirea ei echivalează cu „a fi sau a nu fi” a populației și întreprinderilor de acolo. Pierderile de vieți omenești sunt foarte mari. După profesorul Schöffner din Amsterdam, paludismul se află în fruntea statisticilor cazurilor mortale în Indiile Neerlandeze și ocupă acum un loc des-

tul de însemnat.

În legătură cu aceasta este de remarcă că posedăm de multă vreme un remediu contra paludismului ceiace permite să facem afirmațiunea: nu trebuie să moară de malarie cei care ia la timp și corect chinina. Chinina este de neînlocuit în lupta contra malariei. Astăzi metoda pentru prevenirea și vindecarea malariei este cura scurtă de chinină pe care Comisia de Paludism a Societății Națiunilor o fixează la 1-1,2 grame de chinină în timp de 5-7 zile.

Cura complementară nu se va face, ci toate recidivele se vor trata în același mod. Pentru profilaxie se recomandă o doză de 0,4 grame chinină în tot timpul perioadei paludismului și încă puțin după aceea pentru ca să dispară și simptomele boalei.

Automobil Ford tip 1931 în bună stare, cu orice preț de vânzare.
Tomits
A R A D,
Str. Cap. Ignat 13.

PAGINA STRĂJERULUI

CREDINȚĂ ȘI MUNCĂ PENTRU ȚARĂ ȘI REGE

Comandanții Legiunii de Străjeri Arad

D-nii: Crișan Ascaniu la leagănarea de străjeri Arad, Dăbiciu Ioachim la cohorta de străjeri Arad, Chiriciu Aurel secretarul legiunii Arad.

Școli secundare

D-nii: Atanasiu Gheorghe la centuria șc. norm. băieți Arad, Baba Ioan la centuria lic. com. băieți Arad, Berghian Ioan la centuria lic. com. băieți Arad, Dobos Octavian la centuria șc. norm. băieți Arad, Dobre Ioan la centuria lic. ind. băieți Arad, Dr. Lepa Caius la stolul șc. norm. băieți Arad, Moisescu G. Mihail la stolul gim. de băieți Aradul-Nou, Musă D. Ilie la centuria lic. com. băieți Arad, Muscă P. Miron la centuria lic. com. băieți Arad, Nicu Ioan la stolul lic. M. Nicoară băieți Arad, Puta Gheorghe la centuria lic. com. băieți Arad, Suciu Vasile la stolul lic. com. băieți Arad, Vădăreanu Emil la centuria lic. com. băieți Arad, Cosma Ioan la stolul șc. viticultură băieți Minis.

Comandanți extra școlari

D-nii: Barbură Valeriu la centuria fabrica Astra Arad, Florea I. Eronim la stolul șc. ucenici CFR Arad, Sărăndan Pavel la stolul fabrica Astra Arad, Șerban D. Alexandru la stolul căminul ucenici Arad.

Școli primare

D-ra: Agrima Zenobia la centuria școala primară Siria, d-nii: Albu Gheorghe la stolul școala primară Ineu, Ardelean Ioan la stolul școala primară Bătuța, Ardeciu N. Ioan la stolul școala primară Rădești, Bala Teodor la centuria școala primară Măderat, Balta Vasile la stolul școala primară Caporul Alexa, Bălă Marin la centuria școala primară no. 22 Arad, Bărbuceanu Elisabeta la stolul școala primară Moneasa, Beinșan Gheorghe la stolul școala primară Buteni, Belean Pavel la centuria școala primară Bocsig, Blăgăilă Ambrosie la stolul școala primară Agriș, Boengiu Constantin la stolul școala primară Nădlac-Vii, Borcuța Avram la stolul școala primară Sicula, Bozian Ștefan la stolul școala primară Semlac, Bugă Petru la stolul școala primară Mișca, Buihaș Ioan la stolul școala primară Laz, Busuice I. Dimitrie la stolul școala primară Șimandul de Jos, Burticală Constantin la stolul școala primară Cladova, Cașotă Marin la stolul școala primară Crocna, Cătană N. Vichentie la stolul școala primară Hălmagiu, Cămpănu Traian la stolul școala primară no. 26 Arad, Cârstea D. Nicolae, la stolul șc. prim. Șepreus, Chepețean I. la stolul școala primară Galșa, Chiră Traian la stolul școala primară Siria, Cizmariu E. Mihail la stolul școala primară Zărand, Coandă D. Octavian la stolul școala primară Bărzava, Cociuban Pascu la stolul școala primară Măndruloș, Cosorobă Miron la stolul școala primară Radna, Cordoș Isaia la stolul școala primară Socodor, Craina Alexandru la stolul școala primară Olari, Crivăț P. Ioan la stolul școala primară no. 22 Arad, Dascăl St. Dimitrie la centuria școala primară Socodor, David Antoniu la stolul școala primară Măderat, Dedulea Nicolae la centuria școala primară Bocsig, Deșcău Filip la stolul școala primară Almaș, Deta Gheorghe la stolul școala pri-

mară Grăniceri, Diaconescu Ioan la centuria școala primară Ineu, Dogaru C. Constantin la revizorul județului Arad, Domocos Matei la stolul șc. prim. copii săraci Arad, Drăgan D. Ioan la stolul școala primară Revetiș, Drăgan I. Iuliana la centuria școala primară Revetiș, Drincu Romul la centuria școala primară Covăsinț, Drincu Vasile la stolul școala primară no. 20 Arad, Dulhaz Petru la stolul școala primară no. 27 Arad, Dumitrescu Ștefan la stolul școala primară Petriș, Dumitrescu S. Ioana la centuria școala primară Petriș, Faur V. Aurel la stolul școala primară Peregul Mare, Faur Iuliu la stolul școala de ucenici Nădlac, Fizite M. Florian la stolul școala primară Sănmartin, Furdul S. Romul la stolul școala primară Bocsig, Galiș Petru la stolul școala primară Semlac, Gogoșă I. Aurelia la centuria școala primară Păncota, Gurban Ioan la stolul școala primară Regele Carol, Handra Gheorghe la centuria școala primară no. 19 Arad, Handra Teodor la centuria școala primară Păncota, Haș G. Florian la stolul școala primară Gurba, Herbei Ana la centuria școala primară Ineu, Homescu Vasile la stolul școala primară Chier, Ionuț Ioan la stolul școala primară Vărfurile, Istrate N. C-tin la stolul școala primară no. 22 Arad, Iosan Ioan la stolul școala primară Bărsa, Ispas P. Petru la stolul școala primară Văsoaia, Istodorescu Alexandru la stolul școala primară no. 1 Nădlac, Lăstaru G. Ioan la stolul școala primară Silindia, Locusteanu M. Florea la centuria școala primară no. 1 Pecica, Lungu Constantin la stolul școala primară Gurahont, Lungu C. Viorica la centuria școala primară Gurahont, Lupulescu N. Vasile la stolul școala primară Moroda, Marinescu Florea la stolul școala primară Somoșcheș, Mălăianu Petru la stolul școala primară Iosășel, Martin Gheorghe la stolul școala primară Avram Iancu, Măriențiu Ioan la stolul școala primară Tauti, Moisescu Rozalia la centuria școala primară no. 10 Arad, Moțiu Sinesie la stolul școala primară Sagul, Musca Maximilian la stolul școala primară Păncota, Nini Gheorghe la stolul școala primară Sf. Ana, Oarsă Savu la stolul școala primară Păuliș, Palade I. Nicolae la stolul școala primară Doncenii, Pipa V. Ștefan la stolul școala primară Corbesti, Plăneanu Anghel la stolul școala primară Comlăus, Popa Ioan la stolul școala primară Cherelus, Popa F. Dumitru la stolul școala primară Cinteș, Popa P. Vasile la centuria școala primară Zărand, Polis Gheorghe la stolul școala primară Lupești, Polverejan Nicolae la stolul școala primară Minisil. Popescu I. Ioan la centuria școala primară Crocna, Popescu D. Florian la stolul școala primară Tărnova, Popescu T. Velea la stolul școala primară Curtici, Popescu V. Nicolae la stolul școala primară Neagra, Popescu G. Nicolae la stolul școala primară no. 1 Olari, Popian G. Ilie la stolul școala primară no. 1 Pecica, Roșca O. Florea la stolul școala primară Cermei, Rufu Mircea la centuria școala primară Cermei, Ruia Gheorghe la stolul școala primară Chisineu-Cris, Ruia I. Nicolae la stolul școala primară Chisindia. (Continuare în n-rul viitor)

Opera Regelui

De Profesor NICOLAE IO

Oricine a putut să vadă minunea de disciplină, curăție de suflet și avânt dela 8 lunie, are datoria, neapărata datorie de om cinstit, să mulțumească Aceluia căruia I se datorește în întregime, ca idee, ca punct de plecare, ca supraveghere și însuflătoare: Regelui.

Tinerețea lui Carol al II-lea a crezut acolo unde noi, prea deprinși cu cele rele, n'am putut spera. El și-a dat seama de virtuțile ce se cuprind în două domenii, cu totul neexplorate sufletește, dar pline de adevărate comori: copiii din școli și lumea dela sate. Cei dintâi considerați numai sub raportul lecției învățate, a notei și a examenului: bucheri reușiți și bucheri nereușiți. Cei alții lăsați în grija agenților electorali. Și, sprijiniți pe un număr de oameni cu voința tare, Regele a dovedit și celui mai îndărătnic tăgăduitor că din materiale cu totul noi se poate face

altă Românie, care an de an crește și se întărește, sigură de viitor.

Acești cercetași pe cari i-a avut în seamă prinț, acești străjeri, mai mari și mai mitei, acești premilitari cari aveau în ochi la defilare a cea furie a ostașului pe care o admira Goethe la veteranii cari ieșeau, submuri, din Maienta, toți aceștia vin dela frumoasa încredere a Suvranului.

Ir același „ritm nou”, erau și cuvintele de o caldă elocvență pe cari le-a rostit liber Regele, știind să unească în ele tonul părintelui cu mândria Domnului.

Dintr'însele lipsea un lucru: reclamarea dreptului ce se cuvine Creatorului acestei opere.

Su cuvine ca noi să îndeplinim această lipsă, înclinându-ne cu grație Cui a avut deciziunea de a începe și fericirea de a vedea opera realizată.

Regele la Alba-Iulia

Alba-Iulia, acest oraș simbolic al unirii și veșniciei românilor, a trecut în ziua de 14 Octombrie 1937, prin clipe de marea sărbătoare. Regele țării a venit să participe la parastasul eroilor martiri Horea, Cloșca și Crișan și să desvâlve monumntul ridicat întru veșnică plectare a gândului tuturor, spre pilda patriotismului lor.

La această sărbătoare, Majestatea Sa Regele Carol II, a rostit cuvântarea de mai jos, plină de îndemnuri spre unire:

DOMNILOR,

Sunt anumite colțuri de pământ cari sunt hărăzite de Dumnezeu să intre în istoria neamului. Un asemenea petec de pământ este această cetate Alba-Iulia, cetate de credință națională în inima Ardealului, precum dincolo de Carpați a fost hărăzit Iașul să fie orașul unirii naționale.

Incepând din ziua luminoasă în care Marele Vodă Mihai a pășit învingător pe porțile acestei cetăți, s'a zămislit în subconștiința națională a românilor de din-

coace și de dincolo de Carpați un ideal, o însuflătoare și o credință comună.

Acei pe cari noi, ca oglindă a întregii simțiri naționale, îi prăznuim astăzi fac parte din acest șirag de credințe, șirag de jertfe cari au adus toate actele mari săvârșite aici, în cetatea Alba-Iulia, șirag care a fost încununat prin votul Adunării Naționale, care s'a ținut chiar în această sală în care astăzi prăznuim pe martirii neamului, și care și-a primit cununa definitivă prin încoronarea primului Rege al Românilor, — veșnic uniți într'un singur mănunchiu.

În această sărbătorire a acelora cari au știut să-și dea viața pentru un gând mai presus de viață, noi vedem nu atât pe conducătorii unei revoluții și ai unei revendicări sociale, oricât ar fi ele de drepte, dar vedem în ei expresiunea vie a unei națiuni care s'a luptat pentru libertatea ei etnică și pentru dreptul ei național de viață.

Ei sunt acei cari au deschis acel lung șir de martiri, care s'a încheiat — o dorim

toți — cu venerabilul Ghe Pop de Băsești, toți cei care au închis cu sine ochii închinându-se credinței și al căror închinându-se în pământ acestei țări, a făcut să rodul cel viu care face tăzi, la această prăznă după 150 de ani, să ne sim întruși în același și în același simțire zentanții provinciilor de dincolo de Carpați și ai Ardealului, ai Bucovinei și ai Basarabiei.

A fost o fatalitate istorică a fost un fapt contra oricine ar fi putut să dar care trebuia să se șească prin acea unire turor românilor. Dar odată această realizare, cât de naturală ar fi și-ar fi avut înțeles înalt, nu ar fi putut semne în istoria lumii las lucru, dacă nu ar fi clădită pe temelia unor sacrificii de sânge, care au cut ca această credință vie și care pentru viața impune nouă, generații astăzi și cea de mâine, rila neprihănită de a pi această moștenire neștă și din ce în ce mai din punct de vedere al dinței naționale și din de vedere al puterii noastre.

Pentru dobândirea ideal și-au jertfit sânge tatea sule de mii; păstrarea acestui ideal suntem dator, poate, jertfim câteodată din țele noastre, pentru păstrăm vie o credință presus de toate: aceea țării și a viitorului nostru.

Alba-Iulia, colț sfânt neamului românesc, să această țară, să întăre sufletele tuturor româ și tuturor acelora care credincioși patriei, ca lele grele, dar poate strângă într'un mănunchiu, astfel cum s'au fert din trecut, cei de mâ se jertfească, luptând în întărirea țării, pentru rea neamului și a patrii mânești.

Unor morți li se aduc cunoștință și li se aduce roane; celor vii, cari cepe acest gând și care înțelege porunca cărmur a martirilor neamului pot decât, ridicând Meu, să le aduc tuturor rea: să se strângă mănunchiu și să formeze dul de nepătruns al niei pe veci unite. Așa ajute Dumnezeu!

De ziua Marelui Străjer

Azi trimbițele sună cîntare voevodală,
Bisericele toate's în sfîntă leturghie.
Românii pun nădejde în stema lor regală
Și națiunea-întreagă, e numai bucurie!

E ziua Voastră Sire, e mare sărbătoare.
Străjerii Vă urează, din inimi Săndătate!
Ei vor păstra deapăruri deviza cu onoare.
„Credință pentru Țară și Rege” Majestate.

Pe plaiuri pe coline, pe tot întinsul zării
Din piepturi — voinește — un singur glas răsună
Mulți ani să ne trăiască Străjerul Mare al Țării
Cu noi este izbînda! Sus patria română!

Căpitan Anastase Pascali
Comandant Străjer